

*О. В. Назаренко,
д. е. н., доцент, професор кафедри економічного контролю та аудиту,
Сумський національний аграрний університет, м. Суми
А. В. Суровицька,
магістрант, Сумський національний аграрний університет, м. Суми*

DOI: 10.32702/2306-6806.2018.12.50

АУТСОРСИНГ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ПЕРЕВАГИ, НЕДОЛІКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ

*O. Nazarenko,
Doctor of Economic Sciences, Professor of the Department of Economic Control and Audit,
Sumy National Agrarian University, Sumy
A. Surovitskaya,
Master's degree student, Sumy National Agrarian University, Sumy*

ACCOUNTING OUTSOURCING: ADVANTAGES, DISADVANTAGES, AND PECULIARITIES OF INTRODUCTION

Запровадження новітніх методів управління підприємством за умов делегування повноважень є одним з способів отримання вагомих результатів в бізнесі.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування особливостей застосування бухгалтерського аутсорсингу підприємствами України та оцінка ефективності його використання.

У статті розглянуто та наведено визначення аутсорсингу, зокрема сутність та особливості застосування бухгалтерського аутсорсингу, його актуальність на сьогоднішній момент. Визначено передумови запровадження аутсорсингу в Україні та проблемні моменти при делегуванні бухгалтерських функцій аутсорсинговій фірмі, які стримують його стрімкий розвиток.

Найбільшим сегментом користувачів, що застосовують аутсорсинг, є малий бізнес, переважно через те, що мають невеликий документообіг, кілька осіб у штаті, малу кількість господарських операцій. Проте, зацікавленість в аутсорсерах зростає і серед великого та середнього бізнесу через високу якість надання послуг. Використання цих послуг дозволяє сконцентрувати увагу на головній місії підприємства і є інструментом оптимізації його витрат. Напруженість на ринку через конкуренцію відкриває можливості підприємствам звернутися до значних переваг аутсорсингу, не дивлячись на мізерні недоліки. Компанії при розробленні обдуманій та збалансованій виробничій політики, використовуючи аутсорсинг, можуть значно поліпшити свої конкурентні позиції на ринку.

Для гарантування економічної ефективності використання аутсорсингу необхідно проводити чіткий та глибокий аналіз, визначати оцінку результатів його застосування на довгострокову перспективу, а не опиратися лише на поточні вигоди. Наведено класифікацію видів аутсорсингу, узагальнено та уточнено класифікаційні ознаки та представлено їх стислу характеристику. На конкретному прикладі та з практичним розрахунком доведено, що його застосування впливає на значне скорочення витрат компанії.

При обґрунтованому використанні, бухгалтерський аутсорсинг є чудовим варіантом отримання кваліфікованого бухгалтерського обслуговування, мінімізувавши при цьому свої витрати.

Introduction of the latest methods of enterprise management in terms of delegating the authority is one way to get meaningful results in business.

The purpose of the study is to provide a theoretical substantiation of the peculiarities of the use of accounting outsourcing by Ukrainian enterprises and the assessment of the effects of its use.

The article considers and presents the definition of outsourcing, in particular, the essence and peculiarities of the use of accounting outsourcing, and its current relevance. The preconditions for the introduction of outsourcing in Ukraine and the problem points while delegating the accounting functions to the outsourcing company, which hinder its rapid development, are determined.

The largest segment of outsourcing users is a small business, mainly due to their small workflow, a few staff members, and a small number of business operations. However, the interest in outsourcing is also growing among large and medium-sized businesses due to the high quality of service provision. Using these services allows you to focus on the main mission of the enterprise and is a tool to optimize its costs. The competition in the market opens the way for enterprises to enjoy significant outsourcing advantages, despite some minor disadvantages. By developing a well-considered and balanced production policy using outsourcing, companies can significantly improve their competitive position in the market.

In order to ensure the economic efficiency of outsourcing, it is necessary to carry out a clear and in-depth analysis, to determine the evaluation of the results of its application in the long-term perspective, rather than to rely only on current benefits. Classification of types of outsourcing is presented, classification features are summarized and refined and their brief characteristic is presented. A particular example and a practical calculation proved that its application leads to a considerable reduction of expenses of the company.

With the reasonable use, the accounting outsourcing is a great way to get qualified accounting services while minimizing the costs.

Ключові слова: аутсорсинг, бухгалтерський аутсорсинг, аутсорсер, класифікація аутсорсингу, економічна ефективність.

Key words: outsourcing, accounting outsourcing, outsourcer, outsourcing classification, economic effects.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У сучасному розвитку світової економіки з кожним днем вдосконалення системи управління має все більший вплив на підвищення результативності ведення комерційної діяльності. Застосування новітніх методів управління підприємством на умовах делегування повноважень є одним з способів отримання вагомих результатів в бізнесі.

Відповідно до вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність" бухгалтерський облік є обов'язковим видом обліку, який ведеться підприємством. Керівник чи власник підприємства може самостійно обрати форму його організації, однією з якої є ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією або підприємством, суб'єктом підприємницької діяльності, самозайнятою особою, що провадить діяльність у сфері бухгалтерського обліку або аудиторської діяльності. Саме така діяльність є аутсорсингом.

Економічна трансформація та високий рівень конкуренції між господарюючими суб'єктами мають великий вплив на те, що підприємства все частіше звертаються до користування бухгалтерським аутсорсингом. Вітчизняні компанії передають бухгалтерські функції спеціалізованим агентствам, в штаті яких є висококваліфіковані фахівці. Метою таких дій є раціональне використання всіх видів ресурсів та зосередження зусиль на основному виді діяльності.

У західних країнах аутсорсинг є дуже значимим, зокрема під час економічної кризи. Економіка України за останнє десятиріччя характеризується важкими умовами господарювання. В такий період фірмам необхідно не втратити конкурентоспроможність та можливість отримувати стабільні доходи. Саме з цих причин, застосування аутсорсингу українськими підприємствами є актуальним питанням в реаліях сьогодення.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Вітчизняні та зарубіжні вчені, а саме: Алімов Т., Анікін Б., Безручук С., Берсін Д., Білоус О., Бравар Ж., Грозний І., Донелланн М., Єрмошина О., Загородній А., Кесарчук Г., Клементс С., Лайчук С., Мельник О., Поплюйко А., Флорова Ю. та інші, досліджували здебільшого теоретичні аспекти аутсорсингу бухгалтерського обліку. Гарний Д., Домашенко А., Ковтун Н., Луговець Л., Нефедова С., Шипка А., Ярова О. займалися вивченням питань аутсорсингу в розрізі укладання договорів підприємствами з аутсорсинговими фірмами, а саме відповідальність за розголошення комерційної таємниці, межі повноважень тощо.

Беручи до уваги значні внески вчених в розвиток даної теми, відкритими лишаються питання єдиного наукового підходу до розгляду механізму аутсорсингу та проблема його практичного використання суб'єктами господарювання.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою дослідження є визначення переваг, недоліків, обґрунтування особливостей запровадження бухгалтерського аутсорсингу підприємствами України та оцінка ефективності його використання

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Комерційна діяльність передбачає щоденне вирішення поточних проблем: ведення бухгалтерського обліку, транспортування товарів, використання програмних продуктів тощо. Більшість підприємств для виконання таких операцій приймають на відповідні посади фахівців, що тягне за собою значні грошові витрати. Суб'єкти господарювання не мають бажання тримати штат працівників, які не пов'язані безпосередньо з головною місією підприємства. Розв'язати таке питання може аутсорсинг.

Аутсорсинг — це передача організацією на підставі договору певних бізнес-процесів або виробничих функцій на обслуговування іншій компанії, що спеціалізується у цій галузі. Можемо сказати, що бухгалтерський аутсорсинг полягає в тому, що зовнішня компанія (аутсорсер) бере на себе обов'язки та відповідальність щодо виконання функцій бухгалтерської служби у підприємства-замовника.

Поняття "аутсорсинг" походить від двох англійських слів: out — зовнішній та source — джерело. Переклад трактується як "запозичення ресурсів ззовні".

Зростання вартості фірми на ринку через збільшення ефективності його діяльності, скорочення витрат, зменшення ризиків, посилення позицій продукції на ринку завдяки залученню нових контрагентів, які займаються не профільною господарською діяльністю для підприємства є метою аутсорсингу. Зниженню витрат, а отже і зменшенню тарифів на аутсорсингові послуги сприяє їх вузька спеціалізація, яка дає можливість здобути великий досвід в виконанні бізнес-процесів, впровадженні інноваційних технологій, розробці новітніх методів організації робіт. Отже, використання аутсорсингу є більш ефективним та раціональним, ніж виконання таких самих робіт своїми силами. Проте це можливо лише за умови економічно-обґрунтованого використання аутсорсингу.

Ринок бухгалтерського аутсорсингу зростає швидкими темпами. З кожним днем підприємства все більше обирають послуги сторонньої фірми, отримуючи зиск у вигляді скорочення витрат на утримання бухгалтерії та отримання більш якісного бухгалтерського обслуговування. Обсяги послуг, які можуть надавати аутсорсингові фірми обмежено лише фінансовою спроможністю замовника. Вони можуть розробити облікову політику, скласти баланс, оформити банківські документи чи повністю взяти на себе весь бухгалтерський облік.

Активному впровадженню аутсорсингу в Україні найбільш заважає відсутність його нормативно-правового регулювання. Українське право регулює аутсорсинг

виключно у контексті аналогії до деяких правових норм, але водночас законодавство визначає економічну взаємодію через укладання договорів, а також те, що кожен має право займатись підприємницькою діяльністю, яка не заборонена законом. Проблемним питанням є також те, що немає визначення процесів аутсорсингу та відсутність контролю та відповідальності за порушення.

Бухгалтерський аутсорсинг є способом забезпечення діяльності підприємства з передачею функції бухгалтерського обліку спеціалізованій компанії на договірній основі. Він включає послуги з відновлення та ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності, оптимізації податкових платежів та інших відрахунків. Тобто аутсорсинг бухгалтерського обліку — це комплексне бухгалтерське забезпечення компанії спеціалістами профільної сторонньої організації [4].

Передаючи аутсорсингові фірмі ведення бухгалтерського обліку підприємство отримує багато переваг. Проте, як і в усіх видах діяльності, в аутсорсингу бухгалтерського обліку існують стандартні недоліки, пов'язані з таким рішенням підприємства. Такі переваги та недоліки наведено на рисунку 1.

Тим не менше, експерти запевняють, що при наявності належним чином складеного та оформленого договору про співпрацю з аутсорсинговою фірмою, яка є постачальником бухгалтерських послуг, дані ризики та недоліки будуть мінімізовані і підприємство зможе отримати лише вигоди від співпраці з аутсорсером.

Загалом, слід визнати, що переваг використання аутсорсингу для підприємств значно більше, ніж недоліків та ризиків.

Найбільш вигідним аутсорсинг є для малих та середніх підприємств. Такі організації можуть передати всі ділянки бухгалтерського обліку аутсорсеру. Це пояснюється тим, що кількість господарських операцій, зокрема відвантаження продукції, товарів чи надання послуг, в таких підприємствах не значна. Також бухгалтер в аутсорсинговій фірмі зазвичай має достатньо компетенції, для того щоб відповісти на всі питання даних суб'єктів господарювання. В великих компаніях, де досить великий документообіг та відвантаження продукції відбувається мало не кожен день необхідний бухгалтер в штаті. Проте, це може бути один бухгалтер на виробничій ділянці. Всі інші функції такі підприємства можуть довірити аутсорсинговій фірмі. Така взаємодія штатного бухгалтера та бухгалтера аутсорсера можлива через спільний доступ до бухгалтерських програм.

Деякі аутсорсингові фірми розробляють свої власні системи для повсякденного обліку в малому бізнесі. Такі розробки, зазвичай, базуються на відомих бухгалтерських програмах (на умовах франчайзингу), проте значно пристосовані до потреб саме малого бізнесу. В таких системах можна організувати кадрову роботу, працювати з первинною документацією, виставляти рахунки, вести контроль взаєморозрахунків, готувати звітність та інше.

ПЕРЕВАГИ

- така форма організації бухгалтерського обліку відрізняється об'єктивністю та неупередженістю;
- робота по веденню обліку є безперервною. Переривання роботи неможливе через хвороби, відпустки, звільнення, декретні відпустки тощо. В аутсорсингових компаніях завжди є, той хто зможе замінити постійного бухгалтера;
- в аутсорсингових компаніях працюють лише високо кваліфіковані спеціалісти, які постійно складають атестації на знання бухгалтерських програм, змін у законодавстві, навичок роботи з комп'ютером та програмним забезпеченням та інші. Навчання, підготовка кадрів та подальше атестування проводиться за рахунок аутсорсинової фірми, а не клієнта;
- зростання ефективності діяльності компанії через змогу сфокусувати увагу на основних бізнес процессах за допомогою делегування другорядних функцій іншій компанії;
- перерозподіл матеріальних та людських ресурсів підприємства, які були залучені у виконанні другорядних функцій для підтримки основного виду діяльності фірми;
- витрати, які несе підприємство-споживач аутсорсингових послуг зафіксовані в договорі та становлять сталу суму. Ціна даних послуг залежить від багатьох факторів, таких як кількість господарських операцій в місяць, кількість найманих робітників, зовнішньоекономічна діяльність, занедбаність обліку на підприємстві та від інших факторів;
- непотрібність для введення в штат організації кадрів для виконання другорядних функцій, в випадку розширення сфери діяльності підприємства;
- користування вже готовими прогресивними технологіями;
- зменшення бази оподаткування податком на прибуток підприємств за рахунок того, що оплата аутсорсеру в повній мірі входить до витрат підприємства;
- висока якість наданих аутсорсером послуг. Це пояснюється тим, що спеціалізація аутсорсингових фірм досить вузька;
- вдосконалення управління підприємством;
- господарська та юридична самостійність організації зберігається в повному обсязі при передачі другорядних функцій;
- контроль над переданими аутсорсеру функціями зберігається за допомогою аутсорсингового контракту тощо;
- захист конфіденційної інформації. Підприємство має укласти з аутсорсером окремий договір про нерозголошення конфіденційної інформації чи прописати це окремим пунктом в основному договорі;
- скорочення витрат на заробітну плату працівникам та нарахування на неї, виробничі приміщення, технічне обладнання та програмне забезпечення, ремонт основних засобів, малоцінні та швидкозношувани предмети, канцелярські прилади, навчання персоналу, профільна література тощо;
- оптимальний розрахунок податкового навантаження на підприємство;
- за правильність організації бухгалтерського обліку та його ведення несе відповідальність фірма-аутсорсер. Невчасне подання звітності та неправильний розрахунок податків тягнуть за собою штрафні санкції, які в такому випадку буде відшкодовувати постачальник аутсорсингових послуг

НЕДОЛІКИ

- ліквідація фірми-аутсорсера. В разі припинення роботи фірмою необхідно протягом невеликого проміжку часу знайти нового постачальника аутсорсингових послуг, та як можна скоріше налагодити з ним процес співпраці чи почати вести облік самостійно;
- стереотипне мислення власників і керівників підприємства, які вважають, що бухгалтер завжди повинен бути поруч з ними;
- можлива відсутність оперативності. При передачі сторонній організації всього циклу бухгалтерського документообігу існує ризик втрати оперативності інформації;
- відсутність управлінського обліку. Звітна інформація, яку фірма-постачальник аутсорсингових послуг передає до контрольноючих органів не забезпечує виконання всіх завдань, які ставляться перед обліком. Так, у поточному режимі бухгалтер має здійснювати перевірку законності господарських операцій, контролювати рух майна підприємства і виконанням них в повній мірі всіх зобов'язань. Аутсорсери не завжди виконують ці завдання належним чином;
- контроль над власними ресурсами та частинною справ може бути втрачено;
- складнощі в доступі до інформації про професійну компетентність аутсорсингової фірми;
- зниження якості надання послуг через внутрішні негаразди аутсорсера

Рис. 1. Переваги та недоліки використання бухгалтерського аутсорсингу

Дискусійний характер бухгалтерського аутсорсингу та нестача наукової літератури з цього питання не дають сформулювати чітку класифікацію, за якою можна його розглядати. Нами запропоновано такі класифікаційні ознаки, що на нашу думку є найбільш точними (рис. 2).

Кесарчук Г.С. у бухгалтерському аутсорсингу виділяє такі варіанти роботи аутсорсера із замовником:

- 1 варіант — повний аутсорсинг;
- 2 варіант — частковий аутсорсинг;
- 3 варіант — зовнішній контролер;
- 4 варіант — абонентське обслуговування.

Перший варіант "Повний аутсорсинг" за словами дослідника передбачає, що замовник передає всі функції бухгалтера аутсорсеру. Ця модель підходить для всіх типів підприємств. Частковий аутсорсинг підійде для більш великих компаній, де є штатний бухгалтер, бухгалтер-аутсорсер може виконувати лише деякі неосновні функції (перевірки на окремих ділянках господарської діяльності, ведення кадрового обліку, обліку за окремими проектами, тим самим звільняючи час штатного бухгалтера). Для невеликих

Рис. 2. Класифікаційні ознаки бухгалтерського аутсорсингу

підприємств, які не можуть дозволити собі штатного бухгалтера, аутсорсери можуть допомогти скласти звітність. Третя модель "Зовнішній контролер" передбачає, що аутсорсер перевіряє бухгалтерську документацію, аналізує роботу підприємства та дає висновок про те, як поліпшити діяльність. "Абонентське обслуговування" — аутсорсер виступає консультантом, інформує замовника про нововведення та з інших питань. Звичайно, допускаються змішані варіанти співпраці аутсорсера та підприємства. Наприклад, складні бухгалтерські питання віддають аутсорсеру для того, щоб розвантажити штатного бухгалтера, який в цей час виконує щоденні операції [3].

Важливим моментом є пошук сумлінного аутсорсера. З безлічі таких компаній варто визначити три, що найбільш підходять. Для цього необхідно провести аналіз фірм, які є на ринку, особливу увагу звернувши на такі фактори, як репутація, надійність, досвід успішно реалізованих проектів, позитивні відгуки користувачів тощо. Також принциповим є можливість аутсорсера швидко підлаштуватися під особливості та специфіку діяльності підприємства. Професійний рівень пра-

цівників такої фірми має бути на досить високому рівні, підтвердженням цьому є сертифікати та періодичне проходження атестації.

Ляхович Г.І. вважає, що для того, щоб зробити оптимальний вибір, який гарантує успіх аутсорсинг-проекту щодо надання бухгалтерських послуг, необхідно уважно підійти до вибору аутсорсера. Доцільно при підготовці переліку потенційних фірм-партнерів, крім вартісного критерію (ціна послуг, знижки), враховувати також такі фактори:

— досвід попередніх проектів (особливо слід враховувати наявність клієнтів, які працюють у тій самій сфері діяльності);

— позитивні відгуки та стабільний розвиток підприємства (знайти інформацію доволі просто за допомогою мережі Інтернет, проте вона потребує ретельної перевірки внаслідок можливості написання позитивних відгуків на замовлення, саме тому визначальним є стабільний розвиток підприємства протягом останніх років);

— гнучкість і здатність швидко реагувати на зміни в діяльності підприємства-замовника (звичайно, що аутсорсер повинен оперативно реагувати на зміни законодавства, оскільки без цього просто неможливе ведення обліку).

Проте при виборі партнера підприємству-замовнику слід звертати увагу,

перш за все, на можливість реагування на зміни в його діяльності — розширення видів та збільшення обсягу діяльності тощо) [5].

Відображення в бухгалтерському обліку послуг з аутсорсингу має велике значення. Підприємство може, таким чином, зменшити суму сплати податку на додану вартість, через те, що сплачує даний податок в рахунок за послуги аутсорсера. Типові господарські операції розрахунків з аутсорсинговою фірмою наведено в таблиці 1.

На етапі прийняття рішення про застосування аутсорсингу потрібно мати ретельне обґрунтування його доцільності. При цьому в доступі управлінського персоналу підприємства лише наявні на момент прийняття такого рішення дані. Час від часу ефект від аутсорсингу може змінюватися під впливом інфляційних процесів, зростання заробітної плати, податкових ставок тощо. Ми пропонуємо для розрахунку економічної ефективності користування аутсорсингом вітчизняним підприємствам на сьогоднішній день використовувати формулу 1:

$$E_{\phi} = \frac{B_{\pi}}{B_a} * 100\% \quad (1),$$

де E_{ϕ} — економічна ефективність від застосування аутсорсингу на підприємстві. Розраховується у відсотках.

B_{π} — фактичні витрати підприємства у разі самостійного ведення бухгалтерського обліку. Розраховується в гривнях.

B_a — витрати на здійснення другорядних функцій аутсорсинговою фірмою згідно умов договору. Розраховується в гривнях.

За основу для даного розрахунку було обрано суб'єкт малого підприємництва, який є платником податку на додану вартість. Використовує загальну систему оподаткування, кількість господарських операцій на місяць не більше 50. В штаті є один працівник бухгалтерії. Ці дані необхідні для практичного розрахунку суми фактичних витрат на послуги аутсорсингової фірми.

При розрахунку суми витрат підприємства за місяць у разі самостійного ведення обліку маємо визначити

Таблиця 1. Відображення кореспонденції рахунків з обліку аутсорсингових послуг

№ п/п	Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Списано на адміністративні витрати вартість послуг з бухгалтерського аутсорсингу	92	685
2	Відображено податковий кредит з податку на додану вартість	641	685
3	Перераховано з поточного рахунку аутсорсеру за бухгалтерський супровід	685	311
4	Списано витрати на фінансовий результат	791	92
5	Пред'явлення претензії аутсорсинговій фірмі за неякісне ведення бухгалтерського обліку	374	715
6	Отримано суму штрафу на поточний рахунок від аутсорсингової фірми	311	685

складові елементів витрат, які варто враховувати при оцінці ефективності переходу на бухгалтерський аутсорсинг. У таблиці 2 наведено приблизний перелік таких витрат та їх грошовий вираз, які можуть змінюватися при тій чи іншій специфіці діяльності суб'єкта господарювання.

Таким чином, фактичні витрати підприємства на самостійне ведення бухгалтерського обліку за місяць, розраховані за формулою 2, складуть 9000 грн.

$$V_n = Z_n + H_{зп} + P_m + K_n + P_b + P_z + A_{оз} + P_{заб} + H_b \quad (2).$$

Для того, щоб визначити суму витрат на здійснення дорядкових функцій аутсорсинговою фірмою нами проаналізовано середню вартість надання аутсорсингових послуг з повного бухгалтерського супроводу в Україні, яка для нашого умовного малого підприємства вона складає 4250 грн.

Розрахунок показника економічної ефективності проведемо за формулою 3:

$$E_{\phi} = \frac{9000}{4250} * 100\% = 212\% \quad (3).$$

Робимо висновок, що використання аутсорсингу на даному умовному підприємстві є економічно обґрунтованим. За таких умов вигода, яку може отримати суб'єкт господарювання складає 212 %, це більше ніж в два рази скорочує витрати на самостійне ведення бухгалтерського обліку. Проведений розрахунок практично доводить, що застосування аутсорсингу сприяє зниженню витрат досліджуваного суб'єкта господарювання.

Економічно доцільно використовувати аутсорсинг, якщо показник економічності ефективності буде складати більше 150 %, а вразі коли показник варіюється від 101 % до 149 % — доцільність використання аутсорсингу існує, проте варто подумати наскільки це потрібно конкретному підприємству; коли економічна ефективність нижче 100 % — аутсорсинг використовувати недоцільно.

Ефективність застосування аутсорсингу як дієвого інструменту управління підприємством вимагає таких передумов:

- чітке розуміння сутності, особливостей аутсорсингу та кінцевої мети його застосування;

- знання, як мотивувати та управляти відносинами з аутсорсером для захисту інтересів власної компанії й отримання максимальних вигод від даної форми співробітництва;

- розуміння меж ефективного застосування аутсорсингу, наявність чіткої методики розрахунку витрат за умов власного виконання операцій та передавання функцій стороннім організаціям [1].

ВИСНОВКИ

Очевидним є те, що бухгалтерський аутсорсинг стрімко розвивається в Україні. Найбільшим сегментом користувачів, що застосовують аутсорсинг є малий бізнес, переважно через те, що мають невеликий документообіг, кілька осіб у штаті, малу кількість господарських операцій. Проте зацікавленість в аутсорсерах зростає і серед великого та середнього бізнесу через високу якість надання послуг. Використання цих послуг дозволяє сконцентрувати увагу на головній місії підприємства і є інструментом оптимізації витрат підприємства. Напруженість на ринку через конкуренцію відкриває можливості підприємствам звернутися до значних переваг аутсорсингу, не дивлячись на мізерні недоліки. Компанії при розробленні обдуманого та збалансованого виробничої політики, використовуючи аутсорсинг, можуть значно поліпшити свої конкурентні позиції на ринку.

Для гарантування економічної ефективності використання аутсорсингу необхідно проводити чіткий та глибокий аналіз, оцінити результати його застосування на довгострокову перспективу, а не опиратися лише на поточні вигоди.

За обґрунтованого використання, бухгалтерський аутсорсинг є чудовим варіантом отримання кваліфіко-

Таблиця 2. Елементи витрат на самостійне ведення бухгалтерського обліку

№ пп	Фактичні витрати підприємства	Позначення	Сума, грн
1	Заробітна плата бухгалтеру	Зп	6000
2	Нарахування на заробітну плату бухгалтера (ЄСВ)	Нзп	1320
3	Утримання робочого місяця	Рм	80
4	Канцелярське приладдя	Кп	200
5	Періодичні видання та навчальна література	Пв	150
6	Послуги зв'язку (інтернет, телефон)	Пз	100
7	Амортизація основних засобів	Аоз	500
8	Програмне забезпечення	Пзаб	500
9	Непередбачувані витрати (ремонт приміщення, комп'ютера тощо)	Нв	150
	Всього:		9000

ваного бухгалтерського обслуговування, мінімізувавши при цьому власні витрати.

Література:

1. Бондаренко Є.В. Визначення ефективності аутсорсингу на підприємствах будівельної галузі / Є.В. Бондаренко // Ефективна економіка. — 2011. — № 4. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_4_30
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-14 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/996-14?lang=uk>
3. Кесарчук Г.С. Бухгалтерський аутсорсинг: поняття, види, переваги та недоліки / Г.С. Кесарчук // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер.: Економіка. — 2014. — Вип. 1. — С. 201—204. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuec_2014_1_41
4. Кто лучше, бухгалтер или аудиторская компания для аутсорсинга бухгалтерии? [Електронний ресурс] // АБА бухгалтерский аутсорсинг. — 2014. — Режим доступу: <http://www.buhuslugi.com.ua/ru/informatsiya/obshchayainformatsiya/bukhgalter-ili-auditorskaya-organizatsiya.html>
5. Ляхович Г.І. Етапи здійснення бухгалтерського аутсорсингу / Г.І. Ляхович // Бізнес Інформ. — 2017. — № 4. — С. 324—328. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2017_4_54.

References:

1. Bondarenko, E.V. (2011), "Definition of outsourcing efficiency at the enterprises of the building industry" *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 4, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_4_30 (Accessed 18 November 2018).
2. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/996-14?lang=uk> (Accessed 7 November 2018).
3. Kesarchuk, G.S. (2014), "Accounting outsourcing: concepts, types, advantages and disadvantages", *Scientific Bulletin of Uzhgorod University. Ser: Economy*, [Online], vol. 1, pp. 201-204., available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuec_2014_1_41 (Accessed 18 November 2018).
4. АБА accounting outsourcing (2014), "Who is better, an accountant or an audit company for outsourcing accounting?", available at: www.buhuslugi.com.ua/ru/informatsiya/obshchayainformatsiya/bukhgalter-ili-auditorskaya-organizatsiya.html (Accessed 18 November 2018).
5. Liakhovich, G.I. (2017), "Stages of accounting outsourcing", *Business Inform*, [Online], vol. 4, pp. 324-328, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2017_4_54 (Accessed 18 November 2018).

Стаття надійшла до редакції 29.11.2018 р.